

Sygn. akt I C 211/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Tczewie I Wydział Cywilny

Przewodniczący Sędzia Sądu Rejonowego Anna Ostrowska - Liss

Protokolant sekretarz sądowy Monika Pietruszewska

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2017 r. w Tczewie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. H.

przeciwko Powiatowi (...) w T.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powódki J. H. na rzecz pozwanego Powiatu (...) w T.

kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 211/17

UZASADNIENIE

Powódka J. H. domagała się zasądzenia na jej rzecz od pozwanego Powiatu (...) kwoty 425,00 zł wraz z odsetkami od dnia 19 listopada 2004 r. tytułem opłaty za wydanie karty pojazdu.

W uzasadnieniu powódka wskazała, iż pozwany w dniu 19 listopada 2004 r. pobrał za wydanie karty pojazdu zawyżoną opłatę w wysokości 500 zł, co jest sprzeczne z postanowieniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 10 grudnia 2007 r., które przewidywało, że opłata jest zawyżona. Powódka podała, że podobną decyzję podjął również Trybunał Konstytucyjny.

Postanowieniem z dnia 21 czerwca 2016 r. Sąd zwolnił powódkę od kosztów sądowych.

W dniu 28 października 2016 r. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty Powiat (...) wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. Podniósł zarzut przedawnienia roszczenia.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany wskazał, iż bieg dziesięcioletniego okresu przedawnienia z art. 118 kc rozpoczyna się od dnia spełnienia świadczenia – zapłacenia opłaty za wydanie karty pojazdu. W niniejszej sprawie opłata została uiszczona w dniu 23 listopada 2004 r., zatem roszczenie uległo przedawnieniu w dniu 23 listopada 2014 r.

Na rozprawie w dniu 28 kwietnia 2017 r. powódka wskazała, że roszczenie nie jest przedawnione, a termin przedawnienia mija 15 kwietnia 2016 r., niezależnie od tego, kiedy opłata została uiszczona.

Do zamknięcia rozprawy stanowiska stron nie uległo zmianie.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

W dniu 23 listopada 2004 r. J. H. dokonała u pozwanego rejestracji pojazdu marki V. (...), któremu nadano numer rejestracyjny (...). Tytułem opłaty za kartę pojazdu powódka w dniu 19 listopada 2004 r. wpłaciła na rzecz pozwanego kwotę 500,00 zł.

(dowód: fakt bezsporny, a ponadto pokwitowanie wpłaty – k. 4, karta pojazdu – k. 4)

W dniu 12 kwietnia 2016 r. powódka złożyła pozwanemu wniosek o zwrot nadpłaconej opłaty za kartę pojazdu wraz z odsetkami od dnia 19 listopada 2004 r. do dnia wypłaty. Wskazała, że w razie negatywnego rozpoznania wniosku skieruje sprawę na drogę sądową.

W odpowiedzi z dnia 18 kwietnia 2016 r. Powiat (...), nie kwestionując podstaw dochodzenia zwrotu opłaty, odmówił spełnienia żądania powódki z uwagi na przedawnienie roszczenia.

(dowód: wniosek z potwierdzeniem nadania – k. 7, pismo pozwanego z dnia 18 kwietnia 2016 r. - k. 8, pismo powódki z dnia 20 kwietnia 2016 r. z potwierdzeniem nadania – k. 9)

Sąd zważył, co następuje:

Wyżej ustalony stan faktyczny nie był pomiędzy stronami sporny. Przedłożone do akt sprawy dokumenty nie były kwestionowane przez strony zarówno pod względem prawdziwości jak i autentyczności, stąd też Sąd uznał je za wiarygodne.

Strona pozwana nie kwestionowała możliwości dochodzenia przez powódkę zwrotu nadpłaconej opłaty za kartę pojazdu jako konsekwencji pobrania tej części opłaty za kartę pojazdu na mocy przepisów uznanych za sprzeczne z Konstytucją i prawem unijnym, jednakże, wprost potwierdzając przysługiwanie powódce przedmiotowego roszczenia, podniosła zarzut przedawnienia tego roszczenia. Ocena tego zarzutu pozostała do zamknięcia rozprawy między stronami sporna z uwagi na odmienne twierdzenia stron co do początku biegu terminu przedawnienia przedmiotowego roszczenia.

Wskazać przede wszystkim należy, że Sąd uznał, że przedmiotowe roszczenie ulega przedawnieniu z upływem dziesięcioletniego terminu przedawnienia przewidzianego w art. 118 kc. Żaden przepis szczególny nie przewiduje innego terminu przedawnienia, zaś roszczenie nie jest świadczeniem okresowym, ani nie jest związane z działalnością gospodarczą. Ponadto zastosowania nie znajduje tu art. 4421 § 1 kc, który dotyczy przedawnienia roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym, nie zaś roszczeń o zwrot nienależnego świadczenia.

Zgodnie z art. 117 § 2 kc po upływie terminu przedawnienia, ten przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba, że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia.

Stabilizacja stosunków cywilnoprawnych, wymagająca należytego wykonywania wynikających z nich obowiązków, leży w interesie obrotu gospodarczego i porządku prawnego. W wyniku upływu czasu dłużnik nieniekoszony przez wierzyciela z reguły przestaje się liczyć z obowiązkiem spełnienia świadczenia. Także wierzyciel nie uwzględnia powyższego świadczenia w swoich kalkulacjach gospodarczych. Z upływem czasu coraz trudniejsze staje się udowodnienie podstaw i zasadności roszczeń (np. dokumenty ulegają zniszczeniu lub zagubieniu; świadkowie zapominają o okolicznościach, jakie mają potwierdzić; rzeczy, które mają być badane i oceniane przez ekspertów, ulegają zmianom itp.). Obowiązki wynikające ze stosunków cywilnoprawnych powinny być wykonywane we właściwym terminie także z tego powodu, aby nie doprowadzać do zakłóceń w procesach obrotu. Instytucja przedawnienia, ograniczając w czasie dochodzenie roszczeń majątkowych wynikających z tych stosunków, służy do osiągnięcia powyższych celów.

Istota przedawnienia polega na tym, że po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, powołując się na upływ tego czasu. Skutek przedawnienia polega więc na tym, że dłużnik uzyskuje prawo zgłoszenia zarzutu wyłączającego możliwość dochodzenia wykonania świadczenia (lub odszkodowania za szkody powstałe wskutek jego niewykonania lub nienależytego wykonania) przed sądem (państwowym lub arbitrażowym). Sytuacja dłużnika, która polega na możliwości odmowy świadczenia przez podniesienie zarzutu przedawnienia, jest jego prawem podmiotowym. Wynika stąd, że terminy przedawnienia zakreślają granice czasowe, w ramach których może zostać wytoczone powództwo, złożony odpowiedni wniosek lub postawiony zarzut. Jeżeli upłynie termin przedawnienia, a wierzyciel wystąpi do sądu z powództwem opartym na przedawnionym roszczeniu, na wniosek pozwanego dłużnika podnoszącego zarzut przedawnienia, sąd oddali powództwo. Jeżeli zarzut przedawnienia nie zostanie przez dłużnika podniesiony, sąd rozpatrzy powództwo, tak jakby przedawnienie nie nastąpiło (zob. szerz A. Brzozowski, komentarz do art. 117 Kodeksu cywilnego [w:] K. Pietrzykowski (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I, Warszawa 2013).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd uznał, że zarzut przedawnienia podniesiony przez stronę pozwaną jest zasadny i skuteczny, albowiem bieg przedawnienia roszczenia dochodzonego żądaniem pozwu w niniejszej sprawie rozpoczął swój bieg od dnia 19 listopada 2004 r.

W kwestii ustalenia terminu rozpoczęcia biegu przedawnienia roszczeń o zwrot opłat za kartę pojazdu nienależnie pobranych na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu (Dz. U. z 2003 r. Nr 137, poz. 1310), Sąd w pełni akceptuje i przyjmuje za własny pogląd wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2010 r. w sprawie III CZP 37/10 (OSNC 2011/1/2), iż bieg przedawnienia takiego roszczenia rozpoczyna się od dnia spełnienia świadczenia.

Zdaniem Sądu początek tego terminu należy bowiem określić stosownie do art. 120 § 1 zdania drugiego kc, według którego jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Art. 120 § 1 kc ma zastosowanie do tzw. zobowiązań bezterminowych, tj. takich, w których termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania. Stanowi *lex specialis* w stosunku do wyrażonej w zdaniu pierwszym tego artykułu reguły łączącej rozpoczęcie biegu przedawnienia z nadejściem dnia wymagalności roszczenia. Dzień w którym nastąpiło uiszczenie opłaty za kartę pojazdu, był jednocześnie najwcześniejszym możliwym terminem, w których powódka mogła zgłosić żądanie niezwłocznego jej zwrotu. Bez wpływu na rozpoczęcie biegu terminu przedawnienia roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia pozostaje odroczenie obowiązywania mocy przepisów rozporządzenia z 2003 r. o opłacie za wydanie karty pojazdu przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 17 stycznia 2006 r., sygn. akt U 6/04 (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2010 r., sygn. akt III CZP 37/10, Lex 578583).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd uznał, że bieg terminu przedawnienia roszczenia powódki rozpoczął się w dniu uiszczenia przez nią przedmiotowej opłaty za kartę pojazdu tj. w dniu 19 listopada 2014 r. Tym samym dziesięcioletni termin przedawnienia w niniejszej sprawie upływał w dniu 19 listopada 2014 r. Tymczasem powódka wniosła pozew przeciwko pozwanemu w dniu 13 kwietnia 2016 r., a więc po upływie terminu przedawnienia.

W tym stanie rzeczy, uznając za skuteczny podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia, Sąd w punkcie I wyroku powództwo oddalił.

Stosownie do art. 98 § 1 kpc strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty procesu. W niniejszej sprawie stroną przegrywającą jest powódka. Przed wniesieniem powództwa powódka знаła stanowisko strony pozwanej, wskazującej na przedawnienie roszczenia. Tym samym powódka mogła przed wniesieniem powództwa zweryfikować zasadność twierdzeń pozwanego. Skoro powódka tego nie uczyniła, nie dochowując należytej staranności, to należało obciążyć ją kosztami procesu, o czym Sąd orzekł w punkcie II wyroku. Na koszty te złożył się zwrot kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 120 zł (§ 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804, w wersji obowiązującej w dniu wniesienia pozwu).